

Ομιλία του Μητροπολίτη Αιτωλίας και Ακαρνανίας σε ημερίδα για την οικογένεια

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας](#)

Με την συμμετοχή του [Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνού](#) πραγματοποιήθηκε στο Αγρίνιο, την Παρασκευή 10 Μαΐου 2024, Ημερίδα με θέμα: **«Ο θεσμός της οικογένειας: Προκλήσεις, Κοινωνική συνοχή και Υποστήριξη»**.

Την Ημερίδα διοργάνωσε, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τον εορτασμό του Αγίου Χριστοφόρου, η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Δημόσιας Υγείας του Δήμου Αγρινίου, με την επιμέλεια της αρμόδιας Αντιδημάρχου κας Γεωργίας Μπόκα.

Συμμετείχαν ως ομιλητές, εκτός από τον Μητροπολίτη Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνό, η Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας κ Μαρία – Αλεξάνδρα Κεφάλα και η Αντιεισαγγελέας Πρωτοδικών Αγρινίου κ Μυροφόρα Τουμανίδου.

Ο Σεβασμιώτατος ανέπτυξε το θέμα: **«Μορφές ποιμαντικής στήριξης της οικογένειας. Η Εκκλησία αντιμέτωπη με τις προκλήσεις της οικογένειας του σήμερα».**

Στην Ημερίδα παρέστησαν και απηύθυναν χαιρετισμό ο Δήμαρχος Αγρινίου κ. Γεώργιος Παπαναστασίου και ο Αντιπεριφερειάρχης κ. Νικόλαος Κατσακιώρης.

Ακολουθεί η εισήγηση του Σεβασμιωτάτου:

Είμαι πολύ χαρούμενος, αλλά και βαθύτατα συγκινημένος, διότι συμμετέχω, εκπροσωπώντας την Εκκλησία, σε εκδήλωση συνάντησης κορυφαίων θεσμών της κοινωνίας μας, όπως είναι η Πολιτεία και η τοπική αυτοδιοίκηση. Είναι βαθιά η πεποίθησή μου πως, **μόνον η ενότητα, ιδιαίτερα μεταξύ των θεσμών, ανοίγει προοπτικές λύσεως των μεγάλων προβλημάτων που πιέζουν την ελληνική κοινωνία**, αλλά και απαντήσεων στις μεγάλες προκλήσεις που αφορούν το μέλλον του τόπου μας.

Ιδιαίτερα όμως, αυτή η συνάντηση αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία, διότι, ως κεντρικό θέμα της, έχει την οικογένεια, έναν θεσμό, του οποίου οι ρίζες ανάγονται στο ξεκίνημα της ανθρώπινης κοινωνίας. Έναν θεσμό, τον οποίον το κράτος μας, πολύ εύστοχα, τον συνδύασε με την κοινωνική συνοχή, δημιουργώντας το ομώνυμο υπουργείο, που εκπροσωπεί σήμερα η αξιότιμη κ. Κεφαλά.

ΟΙ ΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Βεβαίως, οι αφορμές της σημερινής μας συνάντησης δημιουργούν έντονο προβληματισμό και αποτελούν όντως προκλήσεις, που επισημαίνονται άλλωστε και στον τίτλο της ημερίδας. Πρόκειται για τα συσσωρευμένα και όλο αυξανόμενα προβλήματα της ελληνικής οικογένειας, τα κρούσματα ενδοοικογενειακής βίας, καθώς και τα περιστατικά γυναικοκτονίας, που μόνον αποτροπιασμό και φρίκη προκαλούν.

Τη στιγμή αυτή, ο θεσμός της οικογένειας βάλλεται πανταχόθεν. **Άλλες βολές εμφανίζονται εντονότερες σήμερα, αλλά έχουν τη ρίζα τους στην αμφισβήτηση των παραδοσιακών οικογενειακών αξιών κατά τις τελευταίες δεκαετίες,**

όπως ο χλευασμός της πιστότητας στο γάμο και η απαξίωση του σεβασμού προς τους γονείς. Υπάρχουν όμως και **βολές νεοφανείς, οι οποίες αμφισβητούν τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά της οικογένειας και οι οποίες προέκυψαν ξαφνικά, αιφνιδιάζοντας την ελληνική κοινωνία, όπως ο πρόσφατος νόμος των ομοφυλόφιλων - και όχι ομόφυλων - ζευγαριών.**

Δυστυχώς, αυτές οι αμφισβητήσεις δεν αποτελούν το μόνο πρόβλημα της σύγχρονης οικογένειας. Ως γνωστόν, η οικογένεια αποτελεί ένα πολύ ευαίσθητο σύστημα σχέσεων, το οποίο επηρεάζεται από ψυχολογικούς, κοινωνικούς αλλά και πνευματικούς παράγοντες. Συνεπώς, οι ψυχολογικές πιέσεις τις οποίες ασκεί σε μεγάλους και μικρούς ο σύγχρονος τρόπος ζωής, οι πρωτόγνωρες κοινωνικές ανακατατάξεις αλλά και η αμφισβήτηση αρχών και αξιών οι οποίες στήριξαν για αιώνες την ελληνική κοινωνία, είναι επόμενο να κλυδωνίζουν την ελληνική οικογένεια και να διαβρώνουν εκ των έσω τα θεμέλια της.

Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ: Η ΑΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΝΑ ΕΡΘΟΥΝ ΣΕ ΓΑΜΟ

Ο μεγαλύτερος όμως κίνδυνος για την οικογένεια έγκειται στη γενικότερη απαξίωσή της μεταξύ των νέων. Βρισκόμαστε έτσι ενώπιον μιας κραυγαλέας αντίφασης: Από τη μία, οι συμπατριώτες μας κάθε ηλικίας, και ιδιαίτερα οι νέοι άνθρωποι, θεωρούν την οικογένεια θεμελιώδη αξία και ως έναν καθοριστικό παράγοντα κοινωνικής και ψυχολογικής υποστήριξης. Από την άλλη, όμως, αυξάνεται με γεωμετρική **πρόοδο η απροθυμία των νέων μας να δημιουργήσουν τη δική τους οικογένεια.** Το αίτιο αυτής της στάσης είναι πολυπαραγοντικό και αφορά τη νοοτροπία, τον τρόπο ανατροφής αλλά και τις ευρύτερες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες. Στο όνομα της διαρκώς ανελυσσόμενης σταδιοδρομίας, της καταναλωτικής ευχαρίστησης χωρίς περιορισμούς, της αποφυγής δέσμευσης, η οποία δήθεν έρχεται να απειλήσει την

ατομική ανεξαρτησία, η δημιουργία οικογένειας δεν βρίσκεται στις προτεραιότητες των σημερινών νέων.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΔΕΝ ΘΕΩΡΕΙ ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΔΙΝΕΙ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Συχνά, η στάση αυτή συνδυάζεται με το δημογραφικό πρόβλημα. Και όντως, η υγεία και το σφρίγος της ελληνικής κοινωνίας θα εξαρτηθεί στο πολύ άμεσο μέλλον από την στροφή προς τη δημιουργία οικογένειας και τη γέννηση παιδιών. Επιτρέψτε μου όμως, να επισημάνω πως **το ζητούμενο δεν είναι απλώς να γεννηθούν παιδιά, αλλά να διαμορφωθούν νέοι άνθρωποι με πλούσια συναισθηματικά και πνευματικά αποθέματα, ικανά να οραματιστούν να δημιουργήσουν και να βελτιώσουν τα κακώς κείμενα της κοινωνίας μας.**

Νέοι άνθρωποι, με ζωή βασισμένη σε διαχρονικές αξίες, με ικανότητα να αναγνωρίσουν το καινούργιο και να διακρίνουν τί πρέπει να διατηρηθεί και τί πρέπει να αλλάξει. Νέοι άνθρωποι με τρυφερότητα, δυναμισμό, ενσυναίσθηση και προθυμία να υποστηρίξουν τον αδύναμο, αποφασιστικότητα να αντισταθούν στην τοξικότητα και βεβαίως, με αίσθημα ευθύνης απέναντι στις επόμενες γενεές στις οποίες θα παραδώσουν κάποτε τον κόσμο.

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Δυστυχώς, τέτοιου είδους προσδοκίες, δείχνουν, προς το παρόν, πολύ δύσκολο να εκπληρωθούν. **Οι έφηβοι και οι νέοι μας δείχνουν να έχουν χάσει τα ψυχικά αποθέματα και τον προσανατολισμό τους.** Κινούνται εύκολα και γρήγορα από την παθητικότητα στην βιαιότητα και αντίστροφα. Συγχρόνως, εξαιτίας των συνθηκών, δέχονται διαρκείς ματαιώσεις σε όλα τα επίπεδα του ψυχισμού τους, με αποτέλεσμα να έχουμε, για πρώτη φορά στα ψυχιατρικά χρονικά, τόσο ευρέως διαδεδομένη τη νεανική κατάθλιψη, ακόμη και μεταξύ των παιδιών.

Έχω άμεση εμπειρία του αγώνα που δίνουν οι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων, προκειμένου να διαχειριστούν θέματα βίας, αλλά και παθητικότητας στους χώρους της εκπαίδευσης. Γνωρίζω, επίσης, προσωπικά το αίσθημα της αδυναμίας και της απογοήτευσης που διακατέχει συχνά όλους εκείνους που ασχολούνται με την ανατροφή των παιδιών, καθώς, φιλότιμες προσπάθειες και φιλόδοξες πρωτοβουλίες, συχνά δεν οδηγούν στα επιθυμητά αποτελέσματα. Παρατηρώ, τέλος, πως και η Πολιτεία, προς τιμήν της, έχει αναλάβει πρωτοβουλίες και αναζητά τα αίτια αυτών των ραγδαίων εξελίξεων, προκειμένου να λάβει μέτρα.

Δεν πρόκειται όμως μόνον για τους νέους μας, ούτε τα συμπτώματα αυτά αφορούν μόνο τους χώρους της εκπαίδευσης. Όλη η ελληνική κοινωνία – επαγγελματικό περιβάλλον, κοινωνική ζωή, αθλητισμός, συνδικαλισμός – επηρεάζονται από μία πρωτόγνωρη ατμόσφαιρα με βασικά χαρακτηριστικά την επιθετικότητα, τον εγκλωβισμό στον μικρόκοσμο του καθενός και την απογοήτευση, η οποία συχνά αποκτά ψυχοπαθολογικά χαρακτηριστικά. Πού βρίσκεται όμως ο πυρήνας των εξελίξεων αυτών; Ποιο είναι το ζωτικό κέντρο, στο οποίο μπορούν να γίνουν αποτελεσματικές παρεμβάσεις;

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ: Ο ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΝ

Μέρα με τη μέρα, όλοι συνειδητοποιούμε πως ο καθοριστικός παράγοντας διαμόρφωσης της κοινωνικής ζωής είναι το οικογενειακό περιβάλλον. Ιδιαίτέρως θα ήθελα να στρέψω την προσοχή σας στον χαρακτηρισμό **«κύτταρο της κοινωνίας»**, ο οποίος δικαιολογημένα αποδίδεται στην οικογένεια. **Όπως ένας υγιής οργανισμός προϋποθέτει υγιή κύτταρα, έτσι και μια υγιής κοινωνία προϋποθέτει υγιείς οικογένειες.**

Εάν λοιπόν σκοπός είναι, όχι μόνον να αυξάνεται, αλλά και να βελτιώνεται ποιοτικά η ελληνική κοινωνία, αυτό θα προκύψει από οικογένειες με υγιείς και λειτουργικούς δεσμούς. Τα παιδιά μπορούν να αναπτυχθούν μόνο σε οικογενειακό περιβάλλον αμοιβαίας αγάπης, αλληλοσεβασμού, προσωπικής εξέλιξης, συγχωρητικότητας και χαράς, προερχόμενης από μια οικογενειακή καθημερινότητα γεμάτη νόημα και προορισμό. Δεν είναι τυχαίο πως και στο Μυστήριο του γάμου, **η Εκκλησία δεν εύχεται μόνον πολυτεκνία, αλλά και ευτεκνία, δηλαδή υγεία ψυχής και σώματος.** Είναι βέβαιο πως οι οικονομικοί πόροι παίζουν ένα σημαντικό ρόλο στην δημιουργία οικογένειας και στην

ανατροφή των παιδιών. Ίδιο ρόλο όμως, αν όχι σημαντικότερο, παίζει η ποιότητα της ανατροφής η οποία ταυτίζεται με την ποιότητα σχέσεων, πρώτα μεταξύ των γονέων και κατόπιν μεταξύ όλων των μελών της οικογένειας.

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΩΣ ΚΥΤΤΑΡΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Το θέμα όμως είναι ευρύτερο: Από τη στιγμή που η οικογένεια δεν καταφέρει να προσφέρει νόημα ζωής μέσω του παραδείγματος, να καλλιεργήσει την ικανότητα του συνυπάρχειν, να εμπνεύσει τον σεβασμό στον διπλανό και να προσφέρει όραμα μιας πλούσιας και δημιουργικής ζωής, είναι βέβαιο πως την αποτυχία αυτή θα την εισπράξει ολόκληρη η κοινωνία. Νομίζω πως, στην προσπάθειά μας να εξαγγείλουμε κοινωνικά μέτρα, έχουμε παραθεωρήσει την επιδραστικότητα που έχει το κάθε πρόσωπο στον μικρόκοσμό του. Ο ψυχικά και πνευματικά υγιής άνθρωπος αποτελεί παράγοντα κοινωνικής υγείας στο περιβάλλον του. Γίνεται σημείο αναφοράς, προσφέρει διεξόδους, ξέρει να συμπαρίσταται, ξέρει να αντιδρά απέναντι σε φαινόμενα κοινωνικής τοξικότητας, βιαιότητας και αυθαιρεσίας. Αντίθετα, ο ψυχικά και πνευματικά μαραζωμένος άνθρωπος, γίνεται άθελά του παράγοντας μαραζώματος και του στενού του περιβάλλοντος, σκορπίζοντας γύρω του την κατήφεια, την απογοήτευση και την αδιαφορία. Πολλές φορές μάλιστα, τέτοιοι άνθρωποι γίνονται πρωταγωνιστές σε συμπεριφορές παράλογης και ανεξέλεγκτης βίας, μέσα και έξω από το οικογενειακό τους περιβάλλον . **Συνεπώς, η μερίμνα για την οικογένεια και οι προσπάθειες βελτίωσης των οικογενειακών σχέσεων αφορά ολόκληρη την κοινωνία σε βαθμό πολύ μεγαλύτερο από όσο, πιθανόν, έχουμε εκτιμήσει.**

Η ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Όσον αφορά τον χώρο, τον οποίο εκπροσωπώ, μπορώ να σας διαβεβαιώσω πως, αρκετά χρόνια τώρα, **πολλές Ιερές Μητροπόλεις της Εκκλησίας της Ελλάδος έχουν εντοπίσει την ανάγκη παρέμβασης στην οικογενειακή ζωή με επιμορφωτικές αλλά και πνευματικές δράσεις, έχοντας πλήρη συνείδηση πως τίποτα δεν μπορεί να υποκαταστήσει την υγεία και τη χαρά του σπιτιού.** Παράλληλα, η Εκκλησία, όχι μόνο παρακολουθεί με ιδιαίτερη ευαισθησία όλες αυτές τις τραγικές συμπεριφορές ενδοοικογενειακής βίας, της κακοποίησης παιδιών και γυναικών, αλλά και φρικαλέων γεγονότων γυναικοκτονίας, αλλά και αισθάνεται την ανάγκη να δράσει με κάθε τρόπο για την ανακούφιση των θυμάτων και προ πάντων για την πρόληψη. Άλλωστε, εδώ και αρκετά χρόνια, έχει αναλάβει πρωτοβουλίες όπως τη δημιουργία στέγης κακοποιημένων γυναικών, την ενημέρωση σε θέματα ενδοοικογενειακής βίας μέσω σεμιναρίων, την λειτουργία σχολών για νέα ζευγάρια και γονείς, την καταγραφή οικογενειών που ζουν σε προβληματικές συνθήκες κυρίως οικονομικής ανέχειας – γεγονός που, όπως γνωρίζετε, παίζει σημαντικό ρόλο στη γένεση προβληματικών συμπεριφορών – και πολλά άλλα.

Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΑΡΑΓΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΒΙΑΣ

Αυτό όμως που θέτει η Εκκλησία ως πρώτη προτεραιότητα είναι η προβολή της διδασκαλίας της και οι δράσεις εμβάθυνσης στην πνευματικότητά της. Ιδιαίτερα στο θέμα της οικογένειας, η Εκκλησία έχει συναίσθηση της αποστολής της όσον αφορά την προσέγγιση του νοήματος, της φύσης και του προορισμού της οικογένειας. Αρνείται να δει την οικογένεια απλώς ως μία κοινωνική σύμβαση ή ένα πλαίσιο νομιμοποίησης βιολογικών αναγκών ή και της τεκνογονίας.

Η Εκκλησία προβάλλει τον γάμο μεταξύ του άντρα και της γυναίκας ως τη συμπλήρωση του ενιαίου ανθρώπου, ως αφορμή για έναν αγώνα υπέρβασης του ατομισμού και συνάντησης με την μοναδικότητα του άλλου. **Η οικογένεια δεν είναι απλώς θεσμός. Είναι μυστήριο, ακριβώς γιατί αποτελεί απόφαση δύο ανθρώπων μοναδικών, με απίστευτες δυνατότητες και προορισμό που ξεπερνά αυτή τη ζωή. Ο γάμος συνιστά επιθυμία δύο ανθρώπων να ενώσουν τη ζωή τους και να αναζητήσουν την ολοκλήρωσή τους, όχι μέσω της χρήσης του ενός από τον άλλον, όχι μέσω της καταπίεσης του ενός επί του άλλου, όχι μέσω της κακοποίησης του ενός προς τον άλλον, αλλά μέσω μιας βαθιάς αγάπης που ξέρει να σέβεται και να υποστηρίζει. Για την Εκκλησία, ο γάμος δεν στηρίζεται απλώς στην αμοιβαία έλξη, αλλά στην ολοκληρωτική αφοσίωση.**

Μια τέτοια αγάπη είναι επόμενο πως δημιουργεί ένα οικογενειακό περιβάλλον που καθημερινά διδάσκει τα παιδιά τρόπους υγιούς κοινωνικής συμπεριφοράς. Μια τέτοια αγάπη γίνεται σταδιακά τρόπος ζωής που εκδηλώνεται παντού και διαρκεί για πάντα. Εάν μάλιστα, μια τέτοια οικογένεια τοποθετήσει στα θεμέλιά της την πνευματικότητα και την χριστιανική πίστη, θα δει τα μέλη της να εμπλουτίζουν τη ζωή και τις σχέσεις τους με την παρουσία ενός Θεού, ο Οποίος, το μόνον που επιθυμεί, είναι να δει ανθρώπους να βρίσκουν την ευτυχία μέσω μιας διαφορετικής ποιότητας αγάπης, ολοκληρωτικής και θυσιαστικής, της οποίας Αυτός είναι η πηγή. **Ο δρόμος της αγάπης για την Εκκλησία είναι απλός: αγαπά όποιος τροφοδοτείται από αγάπη.**

Η πνευματική ζωή δεν αποσκοπεί σε τίποτε άλλο από το να φέρει σε σχέση τον Θεό με τον άνθρωπο. Η σχέση αυτή κάνει τον άνθρωπο να τείνει διαρκώς να μιμηθεί τον Θεό, όπως μία εικόνα έχει διαρκή αναφορά προς το πρωτότυπο. Αν έχει κάτι να πει η Εκκλησία στον σύγχρονο άνθρωπο, όσον αφορά την ποιότητα των σχέσεων και την αποφυγή της βίας σε ενδοοικογενειακό αλλά και ευρύτερο πλαίσιο, είναι να του υπενθυμίζει διαρκώς τη φύση του. Είμαστε πλάσματα αγάπης προερχόμενα από Θεό αγάπης. Η χαρά και η πληρότητα που αναζητά ο κάθε άνθρωπος βρίσκεται μόνο στην ανακάλυψη της φύσης του και στην εξέλιξή του, βάσει της μίμησης του Δημιουργού του. Ο Χριστιανός αισθάνεται διαρκώς ευγνώμων αποδέκτης του δώρου της αγάπης του Θεού που εκδηλώθηκε με τη

δημιουργία του και κατόπιν με την ανακαίνισή του μέσα από το Θείο Πάθος που αποτελεί την μέγιστη έκφραση της θείας αγάπης και φιλανθρωπίας. Μόνον ο άνθρωπος που αισθάνεται αγαπητός, μπορεί και να αγαπήσει. Μόνο ο ευγνώμων άνθρωπος μπορεί να δει τον σύντροφό του, το παιδί του, τον συνάνθρωπό του ως δώρο Θεού για τη ζωή του και ως τέτοιο να το σεβαστεί, να το προστατέψει και να το αγαπήσει.

Κάθε κακοποιητική συμπεριφορά βίας προέρχεται πάντα από ανθρώπους άδειους, μπερδεμένους, ανασφαλείς, στερημένους και απελπισμένους, θύματα και αυτοί κάποιας οικογένειας που δεν κατάφερε να εκπληρώσει τον σκοπό της. Η βία είναι ορμή για ζωή η οποία όμως έχει χάσει τον προσανατολισμό της. Βία περιέχει και η αγάπη, όχι όμως την βία της κακοποίησης, της υποταγής και του φόνου αλλά την βία της εξόδου από τον εγωισμό και την ερωτική ορμή προς τον άλλον, προκειμένου, όχι να αρπάξει από εκείνον, αλλά, αντίθετα, να του προσφέρει τον εαυτό του. Βλέπετε λοιπόν πως ο άνθρωπος δεν είναι μόνο τα ένστικτά του, όπως υποστηρίζουν οι ενστικτικές θεωρίες. Ο άνθρωπος δεν είναι μόνον η ανατροφή του και οι κοινωνικές επιδράσεις του, όπως υποστηρίζουν οι θεωρίες της συμπεριφοράς. Ο άνθρωπος έχει και πνευματικό (dha). Είναι πλάσμα αγάπης και η αγάπη είναι ο δρόμος της αυτοπραγμάτωσής του και η μόνη του ελπίδα.

ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ - Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Αυτό το πλαίσιο έχει να προσφέρει η Εκκλησία στον σύγχρονο κόσμο και να εμπλουτίσει την σκοπιμότητα κάθε μέτρου που θα πάρει η Πολιτεία. Επιτρέψτε μου λοιπόν να γίνω πιο πρακτικός: Τα θέματα της οικογένειας και ιδιαίτερα των δυσάρεστων καταστάσεων της κακοποίησης και της ενδοοικογενειακής βίας, με αποκορύφωμα την γυναικοκτονία, αντιμετωπίζονται προληπτικά, ήδη από την περίοδο της ζωής μέσα στο πατρικό σπίτι. **Η Εκκλησία έχει πειστεί απόλυτα για την ανάγκη αναβάθμισης των οικογενειακών σχέσεων και θα συνεχίσει με έντονο τρόπο πρωτοβουλίες ενημέρωσης του πληρώματός της για τα θέματα αυτά.** Κυρίως, όμως, θα συνεχίσει να προβάλλει το ήθος της, την πνευματικότητά της και ιδιαίτερα τους τρόπους και τις διαστάσεις της αληθινής αγάπης, ως του μοναδικού παράγοντα μετασχηματισμού της ανθρώπινης βιαιότητας σε δύναμη δημιουργίας και όχι καταστροφής. Οι νέοι άνθρωποι διαθέτουν ορμή και δυνάμεις οι οποίες, εάν διοχετευτούν στην δημιουργικότητα και στην κοινωνική αλληλεγγύη, θα δουν τους εαυτούς τους να μεταβάλλονται σε υπάρξεις σχέσεως, ικανές να γευτούν την αληθινή χαρά της συνάντησης με τον άλλο και της διαρκούς προσφοράς εντός και εκτός του οικογενειακού περιβάλλοντος. Αυτός είναι ο κοινός παρονομαστής κάθε νεανικής δραστηριότητας που οργανώνει η κάθε Ενορία σε όλη την Ελλάδα και ιδιαίτερα στον τόπο μας.

Θέλω να σας διαβεβαιώσω προσωπικά πως, στις πρωτοβουλίες και τις δράσεις τόσο της Πολιτείας όσο και της τοπικής αυτοδιοίκησης προς την κατεύθυνση της πρόληψης της ενδοοικογενειακής βίας, αλλά και της επίλυσης όλων των προβλημάτων που αφορούν την ελληνική οικογένεια, η Εκκλησία θα σταθεί αρωγός με προτάσεις έμπρακτης συμπαράστασης. **Είμαι βέβαιος πως, στο θέμα της οικογένειας, θα αποδειχθεί περίτρανα το πόσο σημαντικά αποτελέσματα μπορεί να προσφέρει ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ των φορέων και των θεσμών της ελληνικής κοινωνίας, με μοναδικό στόχο την προετοιμασία μιας νεότερης γενιάς με βαθιά ενσυναίσθηση και ικανότητα να αγαπά, να συμπαρίσταται, να προστατεύει την ανθρώπινη ζωή και να προσφέρει.**

Προς την κατεύθυνση αυτή, επιτρέψτε μου να σας απευθύνω τις θερμότερες ευχές μου και να σας συγχαρώ για την ευαισθησία σας.